

[Steffensen.]

i år. Det er mit indtryk, at disse korte forlængelser er farlige, men på den anden side kan man glæde sig ved, at forlængelsen ikke skal være af længere varighed, når man iøvrigt er modstander af selve loven. Når jeg er det, er det ikke, fordi jeg ikke er klar over, at der er visse priser, som er for høje, men andre ting gør sig også gældende. Nogle af de ærede ordførere har beklaget, at det er nødvendigt at forlænge prisloven; man mener, at det er den frie prisdannelse og den frie konkurrence, der skal slå igennem, og det tror jeg er rigtigt. Men når de samme kredse stadigvæk vil opretholde en vis „bunden liste“, er jeg bange for, at vi ikke skal få de rigtige priser frem gennem den frie konkurrence udefra. De kunstige priser fører til prisaftaler, karteller, monopoler, truster og hvad det altsammen hedder. Før valutacentralens oprettelse i 1932 havde vi 50 prisaftaler; det er ikke længe siden, vi diskuterede problemet herinde, og da blev det oplyst, at der nu er over 1500 prisaftaler. Det skyldes afspærringen, den monopolistiske udvikling, som retsforbundet er modstander af. Vi mener, at det mest effektive ville være at sætte ind overfor monopoler, truster og karteller, måske ikke alene forbyde dem, men afvikle dem, overflødiggøre dem ved at give mulighed for indførelse af den fri konkurrence. Jo mere planøkonomi vi laver, des flere foranstaltninger må vi indføre for at bøde på de uheldige virkninger af planøkonomien. Den fri konkurrence ville overflødiggøre en prislov, og en prislov vil altid komme til at virke tilfældigt på mange områder. Den kan let føre til, at de, der er bedst organiseret og har størst indflydelse, kan få en lille fordel, og det er jo ikke sunde forhold. Derfor ønsker vi ikke nogen prislov, ligesom vi heller ikke ønsker at gå ind for nogen som helst monopolistisk og planøkonomisk udvikling. Jeg mener, tiden er inde til at afvikle disse foranstaltninger.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere, der har givet tilslutning til lovforslaget. Jeg skal undlade at komme ind på enkeltheder i det, der er sagt her. Problemerne er allerede drøftet og spørgsmålene besvaret i det andet høje ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i postloven.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 2323).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Jørgen Jørgensen [Ullerup]): Hermed har jeg den ære for det høje landsting at forelægge forslag til lov om ændringer i postloven, således som lovforslaget er vedtaget i det andet høje ting.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, må der i post- og telegrafvæsenet regnes med betydelige udgiftsstigninger i finansårene 1952—53 og 1953—54. Der kalkuleres for disse to finansår med udgiftstallet på henholdsvis 13 mill. kr. og 18 mill. kr. Der kan ikke med de nuværende takster skabes dækning for disse merudgifter. Da det udfra den forudsætning, der blev knæsat i 1920'erne, at post- og telegrafvæsenet til en vis grad skal drives forretningsmæssigt, må anses for rimeligt, at der ikke alene skabes balance på regnskabet og en margin til imødegåelse af eventuel nedgang i transporten, men at der også indtjenes et mindre overskud, foreslås det i lovforslaget, at de nævnte takster forhøjes.

Idet jeg iøvrigt henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, skal jeg med hensyn til avisportoen oplyse følgende:

Som bekendt blev der allerede i fjor i lovforslaget om takstforhøjelser på postforsendelser stillet forslag om forhøjelse også af avisportoen. Under behandlingen på rigsdagen udgik forhøjelsen af avisportoen, medens andre takstforhøjelser blev vedtaget. Det må anses for nødvendigt, at en forhøjelse nu gennemføres, idet den betaling, som post- og telegrafvæsenet får for omdeling af aviser, ikke nær er tilstrækkelig til at dække de dermed forbundne omkostninger. Det er navnlig de med transport og omdeling af post og aviser forbundne omkostninger, der er stærkt stigende. Ved privat omdeling af dagbladene betales der betydeligt mere, end post- og telegrafvæsenet får i samlet porto, og ca. dobbelt så meget, som etaten kan afsætte til omdeling alene. I Norge og Sverige er portoen for dagblade højere end i Danmark, og der foreligger i disse lande ligesom her forslag om betydelige forhøjelser af avisportoen. Hvorvidt de måtte være gennemført, kan jeg i øjeblikket ikke oplyse.